

שכחת אומר.

בהפרוזודור אשר יצא לאור בבית אור הספרות (שנה שניה) זמתי מאד על הכתוב בחזיה (שער שלישי ס"ד): אבל השונה כמו שאמר מעט שנות מעט הנומות מעט חזוק ידיים לשבב עכ"ל ולא הבאתי ע"י יסוד ידידי החכם הגולה מו"ה ליבז אייזלער ע"ז במאמרו: דברי בקורת בבית אור הספרות (שנה שניה) גם כי מלא חן בעיני. ע"ן כי הפרוזודור סוּך לדפוס זה ימים רבים פרס נודע לי יסודו ושלחתי לו אל המו"ל כאשר הוכן לו ושכחתי להוסיף בו יסודו.

יעקב רייפמאן.

מקרא נדרש לפניו ולאחריו.

טאת מ"ר"ח.

זה הכלל יוצא מסורס מפי הכתוב (ש"ב כ"א, ט'—י"ב) וה"פ הומחו, ש"פ הפלשחים, ה"א נדרש לפניו; ובפירש"י (ירמ' כ"ב) אח"מ-משא "אהם המשא" נדרש לאחריו; והבן במקרא (משלי כ"ג) אל תהי בסובא יין, הו"ד נמשך לפניו, בסובאי; וכן (מ"א כ') ויחלטו הממנו, חגנומו, וחפסיה מניה" ויחלטה — ועפ"י הכתוב (יחזקאל כ"ג) אנשי מחקה "גברין מזיין" כאלו כחוב: אנשיה, המ"ס מחקה מוסב למעלה: (כ"ד) משא נפסס בניהם "דעב להון מבניהון" כמו: מבניהם, המ"ס נפסס מוסב למטה; וכה (מיכה ה') ישר ממסוכה "דקשיע בהון" ישרם; (ההלים ט') זכרם המה "מנהון" מהמה; (נח) מלחשים, חובר "מן דעני" המ"ס מלחשים נדרש לאחריו (להגיד כי הנחש מחובס מחובר חבר) — (ק"ח) וזמרת יה "והושבחת" כמו: וזמרת; (משלי י"ד) ולאחריה שמחה, וסופא דחדוה" השמחה; (איוב ל"ו) להסיר אדם מעשה, מן עובדא" ממעשה. וכאלה רבות.

כבר היה לעולמים!

ב"אור הספרות" ט"ב, עשה לנו ה' יחזק הורוויץ "ממעמים שונים" (4—181). ובפרט הסבדו מאת הקוראים יסיים "ואם ימצא חן בעיניך (הקורא) אף אחד מהם, והיה זה שכר".

שכר בעל-המעמית, גדול אולי פי שנים, כי הנה שני ענינים מלאו חן בעיני להרימם עליהם, ולהשיג עליהם כאשר יש עב לבני.

ח) החדוש שחדשה צביר (פ' ס"ד) קיים אצרכס אצינו אפילו עירוב הצבילין שלפי דבך ז"ל, עירוב חצרות" — ממקום גבוה יהלך ; כי כבר הגניש בזה הסכס היקר ריב"ל ז"ל, אשר חקונו עולה יפה מהקוק ; כי לש"ד היא הגירסא הנכונה "ערוכי חומות" (עיין בספרו "בית יהודה" דפוס ווילנא תקצ"ט, ד' 24 בהערה).
ברך שכוונת לדעת גדולים !! —

ב) תשובתך להשאל "בהמניד" הרמ"ו (גליון 3) בדבר הזכרת שם החולה — כבר קדמך הסכס השלם וכו', ר' שלמה באבער נ"י "בהמניד", (גליון 5 שנה ה"ל) ז"ל : בהמניד"ל זה' שמחות (דפוס קרמונא דף קי"ב) הביא בשם מורו הרב ר' שלום מווינא (הנקרא ר' שלום מעסטרייך) ז"ל : אמר מהרי"ל, העומד אצל כל חולה להפלה עליו, אינו צריך להזכיר שם החולה, וראיה ממרעיה באמר אל נא וגו', ולא הזכיר שם מרים (כל"ס כיון למאמר ברכות ה"ל) ; אבל כשמברכין אותו ואין עומדין אצלו, יש להזכיר שמו עכ"ל. — ומה שמזכירין שם אמו, כפ"ש, הוא מנהג חדש. ואולי סמכו על לשון הכתוב : עבדך בן-אמך (תהלים קכ"ז פ"א). עכ"ל הח' באבער. — ואם מקורא "המניד" הנך, בעל-המפעמים, מדוע לא קראת את המשובה הזאת (בגס הסכס ד"ש מזכרין הציב עליה) וקפצת להחלוק ולקרוא חמס על הח' בעל "המניד" (רד"ג ז"ל), על כי לא פתח את שער "המניד" לרוחא לכל המשיבים (ואורך בכלל), אחרי אשר חכמים גדולים וטובים ממך, ומגנייגילך, כבר השיבו עליה כהלכה בטוב טעם ובדעת וגם — בנחתה כראוי לתכמים ! ... ואם גם נניח, כי לא קראת את תשובת התכמים הנ"ל ב"המניד", מדוע שכתה להשיב תשובה על כל דברי השאלה, בדבר הזכרת שם אמו של החולה וכו' ... ורק כפלה אותה כהכל סוף ? ! — אחמדה ! ! —
בר-נש י"צ.

הסכמת דתי התהפכות שכל אנושי

לפי דעת האחרונים עם איזה מאמר מוסרי מחכמינו ז"ל.

הבה הפועל בנפש האדם והמנלה טבעו המוסרי הוא הרצון, על כן זכות האדם והובתו אינן גידונות על פי שכלו ומדעיו כי אם על פי רצונו ומעשיו כי אלה ולא הם תלויים בו, על דעת זה אמרו החכמים ז"ל לא המרדש הוא העיקר אלא דמעשה. אמנם האדם, עצם שכלי, צריך לשעבר תמיד רצונו לשכלו ולחפץ במה שהוא טוב לו עתה או לאחר זמן ; אם לא יעשה כן יפעול נגד שכלו ונגד טבעו. הטובות הן שונות בעצמן עד אין תכלית, ותתחלקנה לשני חלקים ; טובות העולם הזה וכללן האושר הזמני, וטובות העולם הבא וכללן האושר הנצחי, עין לא ראתה אלהים וזולתך. טובות העולם הזה תתחלקנה גם הנה לשני חלקים : מהן נוגעות אל הגוף ומהן נוגעות אל הנשמה ותקראנה על כן טובות גופניות וטובות רוחניות ; אך לא כל דבר שהאדם חושב עליו שהוא טובה, טובה הוא באמת, כי גם מקרי הזמן והמקום